

משתמט משירות צבאי

האירוע שטופל על ידי משרדנו:

ישראלי המתגורר בארצות הברית, עזב את הארץ בשנת 2009, לאחר שקיבל צו ראשון לגיוס. הוכרז כמשתמט משירות צבאי. במשך 13 שנה נעדר מן השירות, ולא יכול היה להיכנס לישראל מבלי שייעצר בביקורת הדרכונים בעת כניסתו לתחומי מדינת ישראל ויועמד לדין ואף ישלים את שירותו הצבאי. לאחר פנייתו אל משרדנו מעמדו הוסדר וקיבל פטור משירות צבאי.

(ראה פירוט השתלשלות ותוצאות הטיפול של משרדנו בעמוד האחרון).

לאחרונה הולכות וגוברות הפניות אל משרדנו על ידי ישראלים השוהים בחו"ל ומרכז חייהם בחו"ל, בבקשה לטיפול בבעיותיהם בישראל. עיקר הבעיות מתמקדות בנושא הסדרת מעמדם בצה"ל של עריקים ומשתמטי שירות צבאי, השוהים בחו"ל, שמבקשים להגיע לחופשה בישראל ולבקר את הוריהם או משפחתם, אך חוששים להיעצר כבר בביקורת הגבולות ולעמוד לדין, מתוך ידיעה, שבסופו של ההליך המשפטי יהיה לחובתם רישום הפלילי ועדיין יהיה עליהם להשלים את חובתם לשירות הצבאי.

מעצרים של משתמטי חו"ל מעסיקה רבות את בתי הדין הצבאיים. משתמטי חו"ל מוגדרים כצעירים המיועדים לגיוס, שלא התייצבו ליום גיוסם ובמקום זאת היגרו לחו"ל, שם שהו שנים ארוכות.

עריק או משתמט שמרכז חייו בחו"ל אינו פטור מחובת שירות צבאי. גם אלה בעלי משפחות המתגוררים בחו"ל דרך קבע שנעדרו משירות צבאי או השתמטו, מוזננים במחשבי ביקורת הגבולות והמשטרה, הם יעצרו מיד בכניסתם לארץ ויועמדו למשפט בפני בית דין צבאי כמו כל אזרח המתגורר בארץ שביצע את אותה העבירה.

העדר מן השירות הצבאי והשתמטות הן עבירות השכיחות ביותר בצה"ל. הסיבות לכך נובעות משורה ארוכה של בעיות החל מבעיות משפחתיות וכלכליות או בעיות רפואיות. בין היתר הגירה לחו"ל טרם הגיוס עם בני המשפחה לאחר החלטת ההורים להגר לחו"ל יחד עם המועמד לגיוס ומשפחתו, מבלי לבקש אישור מצה"ל.

שאלה משפטית עלתה בנוגע למעצרים של משתמטי חו"ל שזיקתם לארץ הייתה קלושה, ושאלת מעצרים הסגור מאחורי סורג ובריא אינה ברורה כלל. מקרה שכזה, עלה בבית הדין הצבאי באחד המקרים, שם נקבע שלגבי משתמטי חו"ל יש לבחון את הנסיבות האישיות וכן את מידת הזיקה של המשתמט למדינת ישראל. באותו עניין, לאחר שבחן את נסיבות המקרה, הורה בית הדין הצבאי לערעורים על מעצרו הפתוח של הנאשם, וזאת בשל זיקתו הקלושה לארץ. ואולם, בדרך

כלל עריקים ומשתמטי חו"ל צפויים בשעה שישובו לארץ לעונש מאסר וכן רישום פלילי, וכמובן יהיה עליהם להשלים את שירותם הצבאי.

התביעה הצבאית (פרקליטות צבאית) אחראית על הגשת כתב אישום צבאי, בהתאם לחומר החקירה שנאסף על ידי מצ"ח ומייצגת את הצבא בכל דיון הנערך בבית דין צבאי, בהתאם לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955. פרקליטות עריקים מגישה כתב אישום לבית הדין הצבאי בעיקר בשתי עבירות: היעדר מן השירות שלא ברשות ועריקה.

להלן לשון סעיף החוק:

עריקה

92. חייל שנעדר משירותו בצבא מתוך כוונה שלא לחזור לשירות בצבא, דינו – מאסר שבע שנים; נעדר החייל משירותו בצבא בעת פעילות מבצעית או פעולה קרבית של יחידתו, מתוך כוונה שלא לחזור לשירות בצבא, דינו – מאסר עשר שנים.

חזקת כוונה שלא לחזור

93. חייל שנעדר משירות בצבא שמונה עשר חודשים, שלא ברשות, רואים אותו כמי שנעדר מן השירות מתוך כוונה שלא לחזור, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

היעדר מן השירות שלא ברשות

94. חייל שנעדר משירותו בצבא, או מהמקום שהוא חייב כדין להימצא בו אותה שעה, דינו – מאסר שלוש שנים, אלא אם הוכח כי היה לו היתר או הצדק סביר אחר לכך.

איבוד קשר עם היחידה

94א. איש מילואים אשר לא יצר קשר עם יחידתו, בהתאם להוראות שקבע שר הביטחון, לפי סעיף 24 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, דינו – מאסר שישה חודשים.

מדיניות הטיפול של פרקליטות עריקים בהתאם לאוכלוסיות, הם שונות:

עריקים משירות סדיר - ככלל, כתב אישום יוגש נגד עריק משירות סדיר שמשך היעדרותו הנוכחי הינו 75 ימים רצופים לפחות או שמשך כלל ההיעדרויות שביצע בעברו, כולל ההיעדרות הנוכחית, הינו 75 ימים לפחות, ומשכה של ההיעדרות הנוכחית הינו 30 ימים לפחות. כאשר משך ההיעדרות קצר יותר, לרוב, יועבר עניינו של העריק זה לדין משמעותי.

עריקים משירות מילואים - ככלל, כתב אישום יוגש נגד עריק מילואים שהיעדרותו משירות המילואים הינה שנה אחת לפחות או ששך משך היעדרויותיו בתמש השנים האחרונות הינו שנה אחת לפחות. כאשר משך ההיעדרות קצר יותר, ככלל יועבר עניינו של החייל לדין משמעותי.

עריקי בקו"ם - הינם עריקים משירות סדיר, שזמן קצר לאחר גיוסם החלו בהיעדרות מן השירות. המועד שעבר בין גיוסם לבין תחילת ההיעדרות הינו כה קצר עד כי לא ניתן להניח לגביהם, כי מפקדיהם סברו בתום לב שנתקבלו כדין לשורות הצבא. ככלל, כתב אישום יוגש כאשר משך ההיעדרות מן השירות הינו **120 ימים** לפחות. כאשר משך ההיעדרות קצר יותר, ככלל יועבר עניינו של החייל לדין משמעתי.

משתמטים – הם אלה שנשלח אליהם צו גיוס כדין, אך בחרו שלא להיענות לו ולא התייצבו במועד שנועד לגיוסם. ככלל, כתב אישום יוגש כאשר משך ההשתמטות עולה על **שנה אחת** לפחות ממועד הקריאה לשירות. כאשר משך ההיעדרות קצר יותר, ככלל יועבר עניינו של החייל לדין משמעתי.

העונש:

אזרח ישראלי המשתמט משירות צבאי, מיד עם שובו ארצה ייעצר כבר בשדה התעופה בן גוריון, יכלא במעצר, יועמד למשפט בגין עבירת השתמטות מחובת שירות ביטחון (עבירה שהעונש בצידה מאסר של שנים ארוכות), כמובן שלא תורשה יציאתו מהארץ עד לתום ההליכים נגדו והסדרת מעמדו מול שלטונות הצבא, שבסופו של דבר יהיה עליו גם למלא את חובתו בשירות צבאי.

על פי החוק, על מנת להוכיח כי חייל ביצע עבירה של **היעדר מן השירות שלא ברשות**, על התביעה להוכיח שלושה יסודות: עצם היותו חייל, העובדה שנעדר מן השירות, וכן שלא היה הצדק או היתר סביר להיעדרותו. בניגוד לעבירה זו, על מנת להוכיח עבירה של **עריקה**, על התביעה להוכיח יסוד נוסף של כוונה שלא לחזור לצבא.

חייל או משתמט מגיוס בעבירת עריקה על פי סעיף 92 לחוק, העונש לצד העבירה הינו **שבע שנות מאסר**. ובנסיבות מחמירות של היעדרות / הישמטות בשעת מלחמה או פעולה קרבית העונש על פי החוק העבירה הינו עשר שנות מאסר.

דוגמה לטיפול במשרדנו:

בחור ישראלי המתגורר בארצות הברית, עזב את הארץ עם משפחתו לאחר שקיבל צו ראשון לגיוס. הוכרז כמשתמט משירות צבאי. בגיל 17 נמלט לחו"ל לפני גיוסו לצבא, שוהה במשך שנים בחו"ל תוך השתמטות מחובת שירותו הצבאי. למעלה מעשור הוגדר כמשתמט החייב להישפט ולהיענש ואף להשלים את שירותו הצבאי. משום כך הוכרז בביקורת הגבולות כתב מעצר. כל ניסיונותיו להסדר את מעמדו מול שלטונות הצבא לא צלחו.

בחודש דצמבר 2015, פנה הבחור אל עו"ד דרשן הכהן בבקשה לטיפול בעניינו והסדרת מעמדו. לאחר פנייתו אל משרדנו, ומרגע שקיבל עו"ד דרשן את הייצוג בעניינו - בסמוך לחודש ינואר 2016, מעמדו של הלקוח הוסדר תוך כ- 3 חודשים, צו המעצר נגדו בוטל, ובחודש מאי 2016, קיבל פטור משירות צבאי, ללא כל עונש.

בשעה שהתיק הפלילי נסגר והתקבל הפטור משירות, אין ללקוח שום חשש שייעצר בנתב"ג - בכניסה לישראל, מבלי שיהיה חייב להשלים את שירותו הצבאי, מבלי שיועמד למשפט פלילי ולא משמעותי, מבלי שייענש על שהשתמט משירות צבאי, מבלי שיהי רשום לחובתו רישום פליל בגין היעדרות / עריקות / השתמטות מהצבא, מבלי שיהיה חייב להשלים ולו יום אחד את שירותו הצבאי שלא ביצע, ומעתה הוא רשאי להיכנס לישראל באופן חופשי מתי שירצה, כמה שירצה ללא שום הגבלה ו/או חשש.

פרקליטות עריקים קיבלה את טיעוניו של עו"ד דרשן הכהן, על שום מה יש לסגור את התיק הפלילי כנגד המבקש בגין השתמטות משירות צבאי וכן לפטור אותו משירות.

כך הסתיים ההליך נגד המשתמט. התיק הפלילי נגדו נסגר כלילי כלא היה, לא הוגש נגדו כתב אישום, לא הועמד לדין, ללא מעצר בכניסתו לישראל וללא שום סנקציה אחרת. בנוסף, פטור מלא משירות צבאי.

מעתה ואילך יכול הלקוח להיכנס לישראל ללא שום חשש ממעצר, והוא יכול וליהנות עם משפחתו בארץ ישראל, מה שלא עלה בידו במשך כ- 15 שנה שלא דרך על אדמת הקודש בארץ ישראל.

• רצ"ב לעיון סגירת התיק הפלילי / הצבאי + העתק פטור מן השירות.

צבא ההגנה לישראל

לשכת הגיוס האזורית תל-השומר

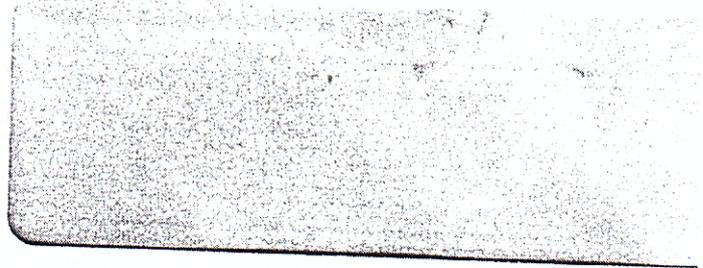
דואר רשמי

בלמים

עבוד סו-ק רבין אורי צילן הכין

רחוק אזור 11 סמ"ח-קלוב

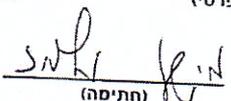
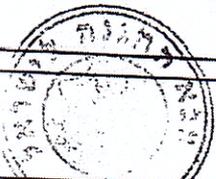
כתובתנו באינטרנט: www.aka.idf.il/giyus
במקרה של אי מסירה יש להחזיר לשולח

צבא ההגנה לישראל

סופסט 830/02 (9-09)

תעודה זו מעידה כי יוצא הצבא המחזיק בה אינו נסנה עם הכוחות הסדירים וכוחות הסילונים של צה"ל והנו רשאי לצאת מן הארץ לפי סעיף 43 לחוק שירות ביטחון (נוסח משולב), התשמ"ו 1986.
מחזיק תעודה זו נדרש להזדהות באמצעות תעודת זהות או תעודה שזהה אחרת.

ס"ל	4546175
(דרגה)	(סס' אישי) מפקד לשכת גיוס
02/05/2016	מישל מלמד (תפקיד)
(תאריך הוצאה)	(שם משפחה ופרטי)
 (חתימה)	
	
חותמת לשכת הגיוס	

[Redacted]	[Redacted]
תאריך לידה	שם פרטי

פטור/הקטנת שירות ביטחון לפי חוק שירות ביטחון התשמ"ו (נוסח משולב) - 1986 מהסיבה:

תעודה זו תקפה רק כשהיא חתומה על-ידי מפקד לשכת הגיוס 000020802

מספר תעודה

לישראל

הגנה

צבא

בלמ"ס

עריקים		פרקליטות
03-7177124/5		טל:
03-7177173		פקסימיליה:
00144-15-81		פניות
התשע"ו	א	אדר
2016	מרץ	כג
		03

לכבוד
 עו"ד אורי דרשן הכהן
 בפקס: 03-6566668

שלום רב,

הנדון: התייחסות לפנייתך בעניין כפיר בסון מ / 09537
 פנוייתך מיום 21/2/2016

1. בפנוייתך מיום 03/02/2016 ביקשת כי פרקליט עריקים יורה על הימנעות מנקיטת הליכים משפטיים בעניינו וכן כי מרשך יפוטל משירות צבאי.
2. לאחר עיון בפנוייתך ובחומרים הרלוונטיים מצאנו לנכון להיעתר באופן חלקי לבקשתך.
3. לאור מכלול נסיבותינו האישיות של מרשך, הורתה סגנית הפרקליט על סגירת ההליכים המשפטיים בעניינו. החלטה זו, תועבר אל הגורמים הרלוונטיים, ובכך ייסגר תיקו של מרשך בגין העבירה של עריקה.
4. אציין כי פרקליטות עריקים דנה בהיבטי אכיפה בפלילים בלבד. ולכן, לעניין פיטוריו של מרשך משירות צבאי, עליך לפנות בעניין לגורם הרלוונטי, בנדון קצין פניות הציבור של יחידת מיטב (טל' – 03-7374989), שלמען הנוחות מכותבת להתייחסות זו.
5. יש להדגיש כי אין בהודעה זו כדי לפטור את מרשך מהמשך הליכי הסדרת מעמדו ועליו לעשות כן בהקדם מול רשויות הצבא.

בכבוד רב,

 ד"ר
 חוגר
 בשם ס. פרקליט עריקים

עותק:
 ע' מפקד מיטב לפניות

שמור - אישי

צבא ההגנה לישראל
מ י ט ב - לשכת המפקד

טלפון: 03-7374988/9
פקס: 03-7376033
אינטרנט: www.aka.idf.il/givus
סימובין: 320
כ"ד אדר ב תשע"ו
03 אפריל 2016

לכבוד

עו"ד אורי דרשן הכהן
באמצעות פקס: 03-6566668

א"נ,

הנדון: **מרשך פ"ו כ"ס ת"ז 05/2005**

1. הריני לאשר קבלת פנייתך בעניין מרשך שבנדון בלשכת מפקד מיטב, ולהלן תשובתי.
2. כידוע לך, וכפי שצוין בצו הגיוס אשר נשלח למרשך, קבוע היה מועד גיוסו ליום ה-23/3/2001, למרבה הצער בחר מרשך לעשות דין לעצמו ולא להתייצב לגיוסו כאשר נקרא, ועל כן הוכרז משתמט על כל המשתמע מכך.
3. בפנייתך ביקשת לפטור את מרשך משירות ביטחון, וכמועל יוצא מכך להסדיר את מעמדו מול רשויות הצבא, וזאת משום **ללא נטיבותיו האישיות המיוחדות**, ותוך ציון החלטת הפרקליט **כי מצאה לנכון להורות על סגירת תיק**.
4. אעדכך כי עניינו של מרשך הובא בפני בכיר הגורמים לעניינים שכאלה, הוא סגן מפקד מיטב, אשר **לאור נטיבותיו המיוחדות**, החליט לפוטרו משירות ביטחון.
5. לאור האמור, מרשך נמצא כעת בהליכים לקבלת פטור מחובת השירות, פקודת המעצר אשר הוצאה כנגדו בוטלה, וככל שהדבר רלוונטי למעמדו מול צה"ל, לא חלים עליו כל הגבלים בהיבט כניסתו ויציאתו מהארץ.

בברכה,

מרים צבאג, רס"ב

עוזרת מפקד מיטב

שמור - אישי

בלמ"ס

פרקליטות עריקים

אל: עו"ד אורי דרשן הכהן

מס' פקס: 03-6566668

מס' טלפון: 03-6566667

מאת: דוד אגיאריאן

תאריך: 03/03/2016

טל: 03-7177124/5 ; פקס: 03-7177173

מס' דפים (כולל דף זה): 2

שלום רב,

מצ"ב התייחסות לפנייתך בעניין סניף מס' 02537 מ

בברכה,

פרקליטות עריקים

ואישור מסירה - שוחחתי עם: _____ בשעה: _____ השולח: _____

אגיאריאן
משפנו
שם פרקליט עריקים

11/03/16

דוד
חוגר
שם

עותק:
ע' מפקד מיטב לפניות

לישראל	ההגנה	צבא
לשכת גיוס תל השומר	מ	
מפקדת הלשכה	מדור:	
16-072118	סימננו כ"א:	
2016	במאי	02
התשע"ו	בניסן	כד'
053007860	מס' זהות:	
04760946	קוד אישי:	

לכבוד:

ס"ן כפ"ן
רחוב המלכים 12 דירה 6
תל אביב 8451012

הנדון: פטור מחובת שירות ביטחון

1. צה"ל מגייס מיועדים לשירות ביטחון על-פי נתוניהם האישיים וצרכי כח האדם בצה"ל.
2. בהתחשב בצרכי הצבא הוחלט שלא לגייסך לשירות ביטחון.
3. באם ברצונך לערער על הפטור ניתן לפנות ללשכת הגיוס בבקשה מנומקת בצירוף מסמכים רלוונטיים.
4. מצורפת בזאת תעודה המעידה כי פוטרת משירות ביטחון.
5. אנו מאחלים לך בהצלחה בהמשך דרכך.

מישל מלמד
מפקד
לשכת גיוס

א"ל
תה"ש